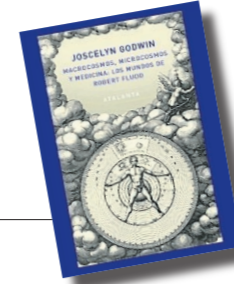

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous
I la setmana que ve:
14 segles de poesia
devocional a la
Índia

Estils

MACROCOSMOS I MICROCOSMOS

Un llibre il·lustrat i documentat on Joscelyn Godwin parla de Robert Fludd (1574-1637) i d'una època on filosofia, imaginació, màgia, ciència i art conviuen.

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

Qui ens salva de nosaltres mateixos, de les nostres dèries, turments, il·lusions i desil·lusions? Com sabem on és el límit entre el que considerem normal i l'abisme? I, encara més inquietant, quan som conscients d'haver traspassat el límit, sense retorn? Sovint el límit no el veiem i són els altres els que decideixen quan l'hem creuat, cosa que fa créixer encara més l'abisme.

“Si fóssim conscients de com podem arribar a ser d'irracional, el món seria un lloc més segur i estariam més units”, afirma el pianista James Rhodes, conegut no només per la seva música, sinó també pels seus llibres, on descriu aquest procés interior, difícil i neguitós d'algú que camina permanentment per la corda fluixa. “De vegades –diu ell–, el senzill fet d'acabar el dia és un acte heroic. Llevar-nos, esmorzar, vestir-nos, anar a treballar, atendre i tenir temps de qualitat per als nens, estar amb la teva parella... M'agradaria que els meus llibres –com *Instrumenta* i, últimament, *Fugas*– servissin perquè altres entenguessin que no són els únics que se senten sols i, de vegades, fora de lloc. Que som molts els que no sabem com viure. Jo no sé com arreglar la vida de ningú, ni tan sols la meua. Però sé que hem de deixar de pensar que si patim ansietat i ens odiem a nosaltres mateixos som febles. És el contrari: quan ets capaç d'adonar-te d'això, és que ets algú molt fort i poderós”.

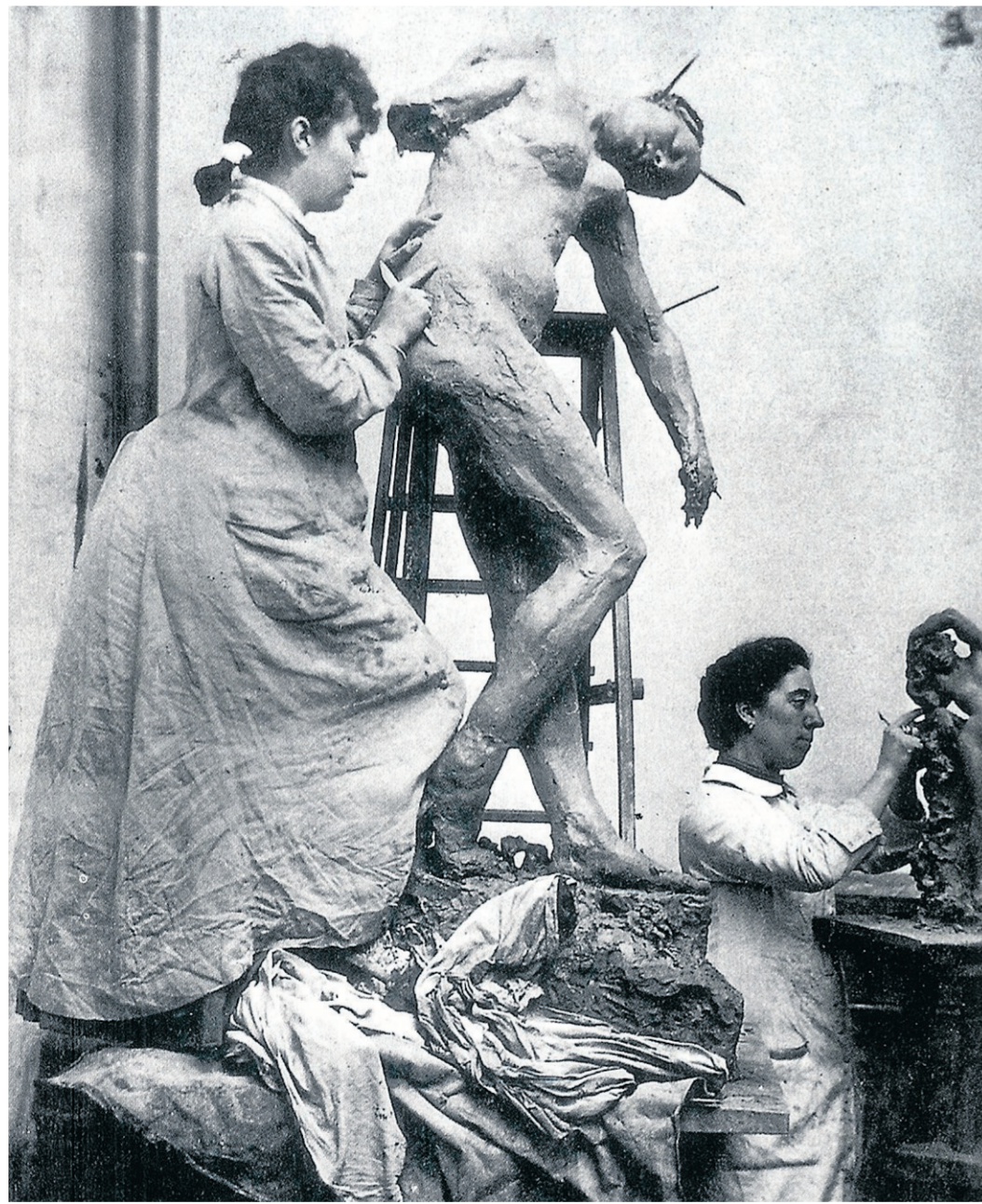
Una línia fina

Fort i poderós, però no per trencar el món, sinó per endinsar-t'hi. Malgrat la pressió social, malgrat l'estigma. Buscar maneres de transmutar l'angoixa en bellesa, com a través de la música en el cas de Rhodes, com amb l'escriptura, l'art, l'espiritualitat... Bàlsams amb capacitat alquímica, no per això necessàriament terapèutics, acostumats com estem cada vegada més a exigir de les teràpies resultats immediats, garanties de per vida, històries d'èxit. Perquè potser la vida és menys eficaç, menys previsible, també infinitament més rica (un món infinit on, paradoxalment, tendim a creure que tot és definitiu).

“Malgrat aquell Déu, aquella Església en la qual ell creia, malgrat tots aquells bonics cants, aquelles bíblies, aquells evangelis, ell, Paul, deia que es volia morir”, escriu la novel·lista Michèle Desbordes al llibre que es posa a la venda aquests dies, *El vestido azul* (Perifèrica), on s'endinsa, sense anècdotes ni judici, en la figura de l'escultora Camille Claudel (1864-1943) i on, de retruc, també parla del seu germà, el poeta Paul Claudel, i de l'amant de Camille durant uns anys, l'escultor Auguste Rodin. Un llibre exquisit on veiem aquesta fina línia que va

Camille Claudel: habitar els límits d'un mateix

Michèle Desbordes s'endinsa, en una novel·la, en la interioritat de la cèlebre i turmentada escultora

fer del poeta i de l'escultor grans figures de renom internacional, mentre que Camille va quedar reclusa de per vida en un manicomi. (“Alguns dies –escriu Desbordes– ell [Paul] es posava a pensar que, igual que ella [Camille], pobra boja, ell també hauria pogut ser segregat, tancat en un manicomi o altre; ell, Paul, el cònsol, el cònsol general, l'ambaixador i, pel que es diu, també el ministre, pels seus arravataments i excessos, per aquella bogeria que ell sentia rondar-lo algunes nits plenes de desesperació,

Camille Claudel i Jessie Lipscomb treballant al seu taller, a París, el 1887.

WIKIPEDIA

com hordes salvatges a l'estepa o el desert”). Aquesta fina línia també la trobem en Rodin, quan en una carta que escriu a Camille, del tot enamorat d'aquella alumna seva vint anys més jove, alumna destacada i brillant, li confessa: “Camille, la meua estimada malgrat tot, malgrat la bogeria que sento venir. No puc més, ja no puc passar ni un dia sense veure't. Si no, l'atroç bogeria. No permetis que la lletja i lenta malaltia s'agafi a la meua intel·ligència”. Entre tots els neguits, una munió d'escultures i poemes que encara

ens colpeixen, per la seva força, pel seu misteri. De l'interès a l'atracció, de l'atracció al desig, que passa a l'obsessió, i d'aquí a l'angoixa, que esdevé depressió per, finalment, esclatar en bogeria... Tràgic i sovint inevitable trajecte. Com es pot frenar?

Prosa profunda

A *El vestido azul* Michèle Desbordes ha volgut parlar de tot això d'una manera profunda i poètica, esquivant amb delicadesa un enfocament massa biogràfic. Escriptura feta de l'escolta, de temps que s'atura i, ahora, de possibles diàlegs i mirades. De quan Camille era una jove escultora alumna del gran mestre i ahora germana d'un escriptor singular (“Dels Claudel –escriu Desbordes–, a més de la violència i els rampells de bogeria, també en coneixem el coratge i la tenacitat, i aquell orgull que es veia als seus rostres”), d'aquell París de finals del segle XIX melic del món artístic, de la relació secreta amb Rodin que deu anys després s'acaba, de l'obstinació posterior de Camille per tancar-se al seu taller i “abandonar-se” si utilitzem el llenguatge de les formes socials,

Atracció

La seva obra encara ens colpeix per la seva força, pel seu misteri

el mateix llenguatge que utilitzaven alguns veïns del taller per pressionar la mare i el germà perquè s'enduguessin aquella dona que no sortia, que feia pudor, que menjava només del que alguns li deixaven a la finestra, i que feia un soroll estrepitos quan, a cops de martell, destrossava el que havia modelat durant anys. Desbordes detalla, des de dins mateix de l'ànima de la protagonista, com se l'enduen al manicomi, com la tanquen i la condemnen de per vida (trenta anys, fins a la seva mort), els seus esforços per sortir, com els expressats en una carta cèlebre al seu germà poeta, on clama: “Avui fa catorze anys que vaig rebre la desagradable sorpresa de veure entrar al meu taller dos sicaris armats i amenaçadors. Trista sorpresa per a un artista: en lloc d'una recompensa, vet aquí el que tinc! [...] No és el meu lloc, m'heu de treure d'aquí: exigeixo a grans crits la llibertat! El meu somni seria tornar a Villeneuve i no moure-me'n més”. Paraules no escoltades, però que avui encara ressonen, com ressonen les seves escultures –algunes al mateix Museu Rodin–, i que inspiren també novel·les com la de Desbordes, o pel·lícules (per exemple *Camille Claudel 1915*, de Bruno Dumont). Una vida no conclosa amb la seva mort, que continua exhortant-nos a no rebutjar aquelles profunditats doloroses i inesperades, ineludibles, que ens sacsegen. —

OPINIÓ

Obrir els ulls de la saviesa

SÍLVIA PALAU PUJOLS
CENTRE ZEN BARCELONA

Sovint en les sessions d'introducció a la meditació sorgeix alguna pregunta sobre la il·luminació. Fa uns dies, una persona preguntava si una vegada aconseguida la il·luminació ja no era necessari meditar mai més, entenent la il·luminació com un estat de felicitat permanent en què tot està aconseguit. Però què és la il·luminació?

D'entrada la mateixa paraula *il·luminació* pot portar a confusió i potser és millor substituir-la per *despertar*. Despertar o obrir els ulls a la realitat tal com és, sense interferències. Una vida sense dificultats no existeix, tampoc per a les persones amb un elevat grau de consciència, però el que és important no és tant què vivim sinó com ho vivim. Som éssers sotmesos al pas del temps i als esdeveniments de la vida humana, per tant, sabem que el dolor no és evitable però sí el patiment que hi podem afegir. I aquest patiment es genera a partir de múltiples factors com aferrar-nos a idees, persones, moments passats, a formes

La il·luminació ens permet veure les coses tal i com són, amb claredat interior, serenament, i així descobrir una saviesa interna

de reaccionar davant les situacions, etc. A través de pràctiques com la meditació podem observar i prendre consciència d'aquestes interferències, que se situen entre nosaltres i el que que ens està passant, i que afegeixen unes dosis de patiment que sí que són evitables. Si ho volem explicar a través d'una imatge, podria ser la d'un vas amb aigua tèrbola perquè està plena de sorra que, quan la deixem reposar, va lliscant fins al fons, i la superfície va quedant clara i transparent.

La il·luminació no és un estat estable o un lloc on arribar sinó una obertura, és obrir els ulls de la saviesa. Normalment vivim com si portéssim davant dels ulls unes ulleres amb els vidres entelats, però aquestes vidres es poden netejar per poder veure les coses tal com són, amb claredat interior, serenament, i així redescobrir una saviesa interna que tots tenim. —

GETTY

Gent

TEXT:
XXXXXXXXXXXXXX

Títolasdjfh agsdjfhgsjdhadsh

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl.

aQuisque nulla nisi, porta ac dapibus sit amet, tempus sollicitudin neque. Vestibulum diam lacus, rutrum ac laoreet non, cursus eu risuspendisse semper ultrices dui, id commodo elit varius sit amet. Mauris facilisis porttitor dolor. Nunc

Títolasdjfh agsdjfhgsjdhadsh

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl.

aQuisque nulla nisi, porta ac dapibus sit amet, tempus sollicitudin neque. Vestibulum diam lacus, rutrum ac laoreet non, cursus eu risuspendisse semper ultrices dui, id commodo elit varius sit amet. Mauris facilisis porttitor dolor. Nunc

Quisque ut arcu augue, vitae aliquet

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tinci-

dunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl. Maecenas suscipit feugiat lli, nec bibendum orci mi in elit. In ante leo, blandit noe sIn sit amet ris velit. Nulla ac dolor magna, id eleifend velit. Quisque consequat diam in eros suscipit eu fringilla arcu faucibus. Aenean vel diam est, non sodales neque. Fusce sed molestie ipsum. Nam et sagittis purus. In pretium condimen. —